Learoesoejkesje saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3

Dette er en sørsamisk oversettelse av den fastsatte læreplanteksten. Læreplanen er fastsatt på nordsamisk.

Saemiedigkeste mieriedamme ruffien 30. b. 2026 laakevåaroemistie – laake ruffien 9. b. 2023 nr 30 maadthskuvleööhpehtimmieh jïh jåarhkeööhpehtimmien bïjre (ööhpehtimmielaake) § 1-4, nubpien lïhtsen mietie.

Faamosne 01.08.2026 raejeste

Faagen bïjre

Faagen relevaanse jïh vihkeles aarvoeh

Saemien mubpiengïeline, saemien 3 lea gïelefaage jïh vihkeles faage gaskesadtemen, kultuvregoerkesen, learoehammoedimmien jïh identiteete-evtiedimmien gaavhtan. Faage edtja viehkiehtidh guktie learohkh saemiengïeleldh sjidtieh. Lïerehtimmie edtja gaajhkide learoehkidie, aaj learohkh mah maajhööhpehtimmiem åadtjoeh, saemien gïelemaahtoem vedtedh nænnoes gïelelïerehtimmiemaalli mietie. Faage edtja viehkiehtidh guktie learohkh positijve jïjtjeguvviem jïh jearsoes identiteetem åadtjoeh goh saemiengïeleldh, jïh guktie ektiedimmiem evtiedieh jïjtsh gïelesiebriedahkese, Saapman jïh aalkoe-almetji veartenevijries ektievoetese. Saemien gïelemaahtoe oksh rïhpeste jïh nuepieh vadta privaate jieliedisnie jïh barkoejieliedisnie, jïh learohkh maehtieh sijjen gelliengïeleldh jïh gellienkulturelle maahtoem nuhtjedh nasjonaale jïh gaskenasjonaale ektiedimmine jïh aalkoe-almetje-ektiedimmesne.

Gaajhkh faagh edtjieh viehkiehtidh lïerehtimmien aarvoevåaromem saetniedehtedh. Saemien mubpiengïeline, saemien 3, edtja vïedteldihkie årrodh saemien aarvojde, saemien kultuvrese jïh aerpievuekien daajrose. Faage edtja daajroem vedtedh saemien buektemevuekiej jïh soptsestimmievuekiej bïjre jïh saemien lidteratuvren jïh gïeleldh gellievoeten bïjre. Gïeleldh jïh tjiehpeles buektemevuekieh jïh haestiedihks jïh kreatijve lïeremedarjomh edtjieh learoehkidie nuepiem vedtedh eadtjohkevoetem, goerehtimmielastoem jïh sjugniedimmie-aavoem evtiedidh. Saemien mubpiengïeline, saemien 3 edtja learoehkidie viehkiehtidh jearsoes gïeleutniejinie sjïdtedh mah maehtieh sijjen saemiengïeleldh maahtoem nuhtjedh ussjedidh, mïelem sjugniedidh, gaskesadtedh jïh ektievoetem sinsitnine sjugniedidh. Learohkh edtjieh åadtjodh dååjrehtidh saemien maehtedh lea vierhtine dovne skuvlesne jïh siebriedahkesne.

Jarngebiehkieh

Saemiestidh

Learohkh edtjieh åadtjodh aavoem damtedh saemiestidh voestesiereste. Dah edtjieh åadtjodh soptsestidh jïh sijjen njaalmeldh gïelem nuhtjedh jeereldihkie ektiedimmine. Learohkh edtjieh maehtedh goltelidh, guarkedh jïh jeereldihkie gïelem nuhtjedh soptsestallemisnie, gaskesadtemisnie jïh ektiedahkosne. Dah edtjieh maereleslaakan soptsestidh, åehpiedehtedh jïh digkiedidh ovmessie rïektes gaskesadtemetsiehkine, dovne spontaane jïh mejtie lea ryöjredamme.

Lohkedh jïh tjaeledh

Learohkh edtjieh teeksth lohkedh jïh sjugniedidh. Dah edtjieh lohkemem nuhtjedh lïeremen gaavhtan jïh lohkemeaavoem evtiedidh. Teeksth edtjieh learohki jïjtsh ektietïjjen bïjre årrodh jïh saemien kultuvren jïh aerpievuekien soptsestimmievuekien bïjre åvtetje tïjjeste jïh daaletje tïjjeste. Dah edtjieh teeksth tjaeledh mah gaskesedtieh.

Gïele goh systeeme jïh nuepie

Learohkh edtjieh jearsoes gïeleutniejinie sjïdtedh mah ovmessie gaskesadtemevuekieh haalvoeh. Dah edtjieh maahtoem evtiedidh guktie baakojde jeahta jïh sojjehte, reaktatjaelemen bïjre jïh gïeleldh struktuvri bïjre. Learohkh edtjieh maehtedh åtnose vaeltedh maereles gïeleplïeremestrategijh jïh digitaale vierhtieh.

Dåaresthfaageles teemah

Almetjehealsoe jïh jieledehaalveme

Saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3 dïhte dåaresthfaageles teema almetjehealsoe jïh jieledehaalveme sisveginie åtna gïele maahta identiteetem sjugniedidh, jïh learohkh edtjieh positijve jïjtjeguvviem jïh jearsoes identiteetem evtiedidh goh saemiengïeleldh. Destie learohkh maehtieh damtedh dej leah ektiedimmie jïh ektievoete mubpiejgujmie.

Demokratije jïh meatanårrojevoete

Saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3, dïhte dåaresthfaageles teema demokratije jïh meatanårrojevoete lea dej ovmessie saemien siebriedahki bïjre mah tjåanghkan leah gellielaaketje Saepmie, gusnie jeereldihkie jielemh, aerpievuekieh, kultuvrh jïh gïelh. Faagen tjïrrh learohkh vuerkiehtieh buektemevuekieh, njaalmeldh soptsesh jïh lidteratuvre vuajnoeh jïh daajroem vedtieh jienebh vuekieh gååvnesieh guktie veartenem toelhkestidh jïh guarkedh.

Monnehke evtiedimmie

Saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3 dïhte dåaresthfaageles teema monnehke evtiedimmie sisveginie åtna learohkh edtjieh maehtedh ussjedadtedh guktie almetje, byjrese jïh siebriedahke sinsitniem tsevtsieh, jïh guktie daate vååjnesasse båata saemien gïeline, saemien teekstine jïh lidteratuvresne jïh vearteneguvvesne.

Vihkeles tjiehpiesvoeth

Njaalmeldh tjiehpiesvoeth

Njaalmeldh tjiehpiesvoeth saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3 leah maehtedh mubpiejgujmie gaskesadtedh viehkine goltelidh, guarkedh, soptsestidh jïh sinsitnine soptsestalledh. Voestegh aelhkies biejjieladtje tsiehkine jïh mænngan geervebe goltelimmie- jïh soptsestimmietsiehkine. Learohke edtja ahkedh stuerebe baakoevåarhkoem jïh jienebh gïeleldh struktuvrh åtnose vaeltedh.

Maehtedh tjaeledh

Maehtedh tjaeledh saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3 lea maehtedh tjaaleldh gaskesadtedh. Voestegh aelhkies baakoeh jïh raajesh tjaeledh jïh mænngan joekehts såarhts teeksth soejkesjidh, hammoedidh jïh bueriedidh mah aajkose, sisvegasse, meedijumese jïh dåastoejasse sjiehtieh. Learohke edtja ahkedh stuerebe baakoevåarhkoem nuhtjedh, sagke jienebh grammatihkeles njoelkedassh jïh gïeleldh struktuvrh haalvedh, jïh viehkievierhtieh jïh gaaltijh maereleslaakan nuhtjedh.

Maehtedh lohkedh

Maehtedh lohkedh saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3 lea sisvegem guarkedh ovmessie såarhts teekstine. Voestegh baakoeh, raajesh jïh aelhkies teeksth lohkedh jïh mænngan ovmessie såarhts teeksth lohkedh jïh guarkedh joekehts hammojne jïh joekehts aajkojne, aaj teeksth gusnie taalh, stoeredahkh jïh tïjje- jïh möölegeektievoeth. Learohke edtja ahkedh jienebh baakoeh, baakoetjïerth jïh gïeleldh struktuvrh guarkedh, jïh strategijh jïh viehkievierhtieh maereleslaakan nuhtjedh.

Digitaale tjiehpiesvoeth

Digitaale tjiehpiesvoeth saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3 lea maehtedh digitaale dïrregh, meedijh jïh vierhtieh gïeleläieremisnie nuhtjedh, jïh njaalmeldh jïh tjaaleldh gaskesadtedh. Voestesiereste stååkedidh jïh haarjanidh digitaale vierhtiejgujmie goske ånnetji ånnetji maahta digitaale vierhtieh jïjtjeraarehke nuhtjedh juktie goerehtidh jïh daajroem veedtjedh jïh iktedamme dorjesh darjodh. Learohke edtja maehtedh bïevnesh toelhkestidh jïh vuarjasjidh, jïh digitaale döötpmemefaamoem evtiedidh. Learoehkidie 1.-4. daltesinie åtnoe digitaale vierhtijste galka joekoen vååregelaakan årrodh, ij galkh ööhpehtimmiem reeredh.

Maahtoeulmieh jïh vuarjasjimmie

Maahtoeulmie jïh vuarjasjimmie 1. njieptjie

Maahtoeulmie 1. njieptjien mænngan

Lïerehtimmien ulmie lea learohke edtja maehtedh

- baakoeh jïh baakoetjïerth jïjtse bïjre jïh lïhkes byjreski bïjre nuhtjedh
- guvviej, teksti jïh byjreski bïjre soptsestalledh
- jïjtse bïjre jïh lïhkes byjreski bïjre soptsestidh
- goltelidh jïh kreatijvelaakan ovmessie vuekiejgujmie barkedh goh vuelie, laavlome, spïelh jïh saemien soptsesh
- goerehtidh jïh kreatijvelaakan barkedh gïeletjoejigujmie, baakoetsegkiejgujmie, gïelebiehkiejgujmie jïh jievkehtimmiejgujmie
- lohkedh jïh responsem vedtedh teekstide
- baakoeh, raajesh jïh åenehks teeksth tjaeledh

Jaabnan vuarjasjimmie

Jaabnan vuarjasjimmie edtja viehkiehtidh lïeremem eevtjedh jïh maahtoem faagesne evtiedidh. Learohkh maahtoem vuesiehtieh jïh evtiedieh saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3 1. njieptjesne gosse goltelieh, luhkieh jïh nuepiem åadtjoeh vuesiehtidh sijjieh teeksth guarkoeh, jïh gosse gïeline haarjanieh jïh aelhkieh teeksth sjugniedieh mah gaskesedtieh.

Lohkehtæjja edtja sjïehteladtedh guktie learohkh åadtjoeh meatan årrodh tsevtsedh jïh lïeremelastose skreejrehtidh jeereldihkie barkoevuekiejgujmie gusnie learohkh åadtjoeh svihtjedh, sijjen daajh nuhtjedh, goerehtidh jïh onterdidh, meatan årrodh stååkedimmesne jïh hæhtadihks årrodh. Lohkehtæjja jïh learohkh edtjieh soptsestalledh learohki evtiedimmien bïjre saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3. Learohkh edtjieh nuepiem åadtjodh pryövedh. Dan maahtoen mietie maam learohkh vuesiehtieh, edtjieh nuepiem åadtjodh baakoeh bïejedh dïsse maam dååjroeh sijjieh haalvoeh, jïh maam buerebelaakan haalvoeh goh aarebi. Lohkehtæjja edtja bïhkedimmiem vedtedh guktie learohke maahta vielie lïeredh jïh lïerehtimmiem sjïehteladtedh guktie learohkh maehtieh bïhkedimmiem nuhtjedh lïeredh saemiestidh.

Maahtoeulmie jïh vuarjasjimmie 2. njieptjie

Maahtoeulmie 2. njieptjien mænngan

Lïerehtimmien ulmie lea learohke edtja maehtedh

- baakoeh jïh baakoetjïerth nuhtjedh jïjtse aarkebiejjien jïh lïhkes byjreski bïjre
- heannadimmiej jïh soejkesji bïjre soptsestalledh jïh soptsestidh
- åehpies teemah tjïelkestidh jïh åehpiedehtedh
- teeksth jïh saemien soptsesh goltelidh, lohkedh jïh dejgujmie kreatijvelaakan barkedh
- åenehks teeksth tjaeledh mah bievnieh, soptsestieh jïh gihtjieh
- tjïelkelaakan soptsestidh jïh baakoeh sojjehtidh jïh raajesh tseegkedh mejtie mubpieh guarkoeh

Jaabnan vuarjasjimmie

Jaabnan vuarjasjimmie edtja viehkiehtidh lïeremem eevtjedh jïh maahtoem faagesne evtiedidh. Learohkh maahtoem vuesiehtieh jïh evtiedieh saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3, 2.njieptjesne gosse teeksth goltelieh, luhkieh jïh lahtestieh, gosse baakoem vaeltieh våaroen mietie gosse sinsitnine soptsestellieh jïh bïevnesh juekieh, jïh gosse teeksth bueriedidh jïh sjugniedieh mah gaskesedtieh.

Lohkehtæjja edtja sjïehteladtedh guktie learohkh åadtjoeh meatan årrodh tsevtsedh jïh lïeremelastose sjïehteladtedh jeereldihkie barkoevuekiejgujmie gusnie learohkh åadtjoeh eadtjohke årrodh, goerehtidh jïh kreatijve årrodh. Lohkehtæjja jïh learohkh edtjieh soptsestalledh learohki evtiedimmien bïjre saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3. Learohkh edtjieh nuepiem åadtjodh haarjanidh. Dan maahtoen mietie maam learohkh vuesiehtieh, edtjieh nuepiem åadtjodh baakoeh bïejedh dïsse maam tuhtjieh sijjieh haalvoeh, jïh maam buerebelaakan haalvoeh goh aarebi. Lohkehtæjja edtja bïhkedidh guktie learohke maahta vielie lïeredh jïh lïerehtimmiem sjïehteladtedh guktie learohkh maehtieh bïhkedimmiem nuhtjedh dan guhkiebasse gïelelïeremen bïjre, jïh orre jïh ovnohkens gaskesadtemetsiehkine saemiestidh.

Maahtoeulmie jïh vuarjasjimmie 3. njieptjie

Maahtoeulmie 3.njieptjien mænngan

Lïerehtimmien ulmie lea learohke edtja maehtedh

- jeereldihkie baakoeh jïh baakoetjïerth nuhtjedh ïedtji jïh astoe-aejkien bïjre
- dååjresi jïh soejkesji bïjre soptsestalledh
- ovmessie teemah goerehtidh jïh åehpiedehtedh
- teeksth goltelidh jïh lohkedh jïh dejgujmie kreatijvelaakan barkedh
- saemien lidteratuvrem goerehtidh jïh dan bïjre soptsestalledh
- teeksth tjaeledh mah bievnieh, soptsestieh jïh gihtjieh
- maereles baakoesojjehtimmiem jïh raajesestruktuvrem nuhtjedh

Jaabnan vuarjasjimmie

Jaabnan vuarjasjimmie edtja viehkiehtidh lïeremem eevtjedh jïh maahtoem faagesne evtiedidh. Learohkh maahtoem vuesiehtieh jïh evtiedieh saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3 3. njieptjesne gosse goltelieh, luhkieh jïh bïevnesh teeksti bïjre juekieh, gosse mubpiej lahtesh bæjjese fulkieh gosse sinsitnine soptsestellieh, jïh gosse iktemierien teeksth sjugniedieh mah gaskesedtieh.

Lohkehtæjja edtja sjïehteladtedh guktie learohkh åadtjoeh meatan årrodh tsevtsedh jïh lïeremelastose skreejrehtidh jeereldihkie barkoevuekiejgujmie gusnie learohkh åadtjoeh goerehtidh jïh kreatijve årrodh jïh fantasijem nuhtjedh. Lohkehtæjja jïh learohkh edtjieh soptsestalledh learohki evtiedimmien bïjre saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3. Learohkh edtjieh nuepiem åadtjodh pryövedh. Dan maahtoen mietie maam learohkh vuesiehtieh, edtjieh nuepiem åadtjodh soptsestidh maam tuhtjieh sijjieh haalvoeh, jïh jïjtsh faageles evtiedimmien bïjre ussjedadtedh. Lohkehtæjja edtja bïhkedidh guktie learohke maahta vielie lïeredh jïh lïerehtimmiem sjïehteladtedh guktie learohkh maehtieh bïhkedimmiem nuhtjedh sijjen njaalmeldh jïh tjaaleldh gïelem vielie lïeredh, åehpies jïh orre gaskesadtemetsiehkine.

Galhkuvevuarjasjimmie

Galhkuvevuarjasjimmie 3. njieptjien mænngan lea galhkuvevuarjasjimmien bïjre 10.daltesen mænngan.

Galhkuvekarakteere edtja dam tjåenghkies maahtoem vuesiehtidh maam learohke saemiengïelesne mubpiengïeline åtna, saemien 3. gosse lïerehtimmiem 3. njieptjien mietie galhkoe. Lohkehtæjja edtja soejkesjidh jïh sjïehteladtedh guktie learohkh åadtjoeh sijjen maahtoem vuesiehtidh jeereldihkie vuekiejgujmie mah goerkesem, ussjedadtemem jïh laejhtehks ussjedimmiem feerhmieh, ovmessie tsiehkine. Lohkehtæjja edtja aktem karakteerem bïejedh saemiengïelese mubpiengïeline, saemien 3, dan njaalmeldh jïh tjaaleldh maahtoen mietie maam learohke lea faagesne vuesiehtamme.

Maahtoeulmie jïh vuarjasjimmie 4. njieptjie

Maahtoeulmie 4. njieptjien mænngan

Lïerehtimmien ulmie lea learohke edtja maehtedh

- jeereldihkie baakoeh jïh baakoetjïerth nuhtjedh barkoejieleden jïh saemien jielemi bïjre
- meatan årrodh soptsestalleminie sjïehteles lahtesigujmie, gyhtjelassigujmie jïh vaestiedassigujmie

- faageles teemah åehpiedehtedh
- saemien lidteratuvrem goltelidh jïh lohkedh jïh dejnie kreatijvelaakan barkedh
- lohkedh jïh sjïehteles bïevnesh gaavnedh teekstine
- bievnedh, soptsestidh jïh buerkiestidh njaalmeldh jïh tjaaleldh
- goltelidh jïh soptsestalledh saemien gïeli bïjre
- reaktatjaelemen, baakoesojjehtimmien, raajesestruktuvren jïh teekstestruktuvren vihkeles njoelkedassh nuhtjedh

Jaabnan vuarjasjimmie

Jaabnan vuarjasjimmie edtja viehkiehtidh lïeremem eevtjedh jïh maahtoem faagesne evtiedidh. Learohkh maahtoem vuesiehtieh jïh evtiedieh saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3 4.njieptjesne gosse meatan soptsestalleminie, gosse luhkieh, bïevnesh teekstijste gaevnieh jïh dejtie mubpide soptsestieh, jïh gosse njaalmeldh jïh tjaaleldh teeksth sjugniedieh mah ektiedimmiem utnieh jïh gaskesedtieh.

Lohkehtæjja edtja sjïehteladtedh guktie learohkh åadtjoeh meatan årrodh tsevtsedh jïh lïeremelastose skreejrehtidh jeereldihkie barkoevuekiejgujmie gusnie learohkh åadtjoeh praktihkeleslaakan barkedh, goerehtidh jïh kreatijve årrodh. Lohkehtæjja jïh learohkh edtjieh soptsestalledh learohki evtiedimmien bïjre saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3. Learohkh edtjieh nuepiem åadtjodh pryövedh. Dan maahtoen mietie maam learohkh vuesiehtieh, edtjieh nuepiem åadtjodh soptsestidh maam tuhtjieh sijjieh haalvoeh, jïh jïjtsh evtiedimmien bijjelen ussjedadtedh. Lohkehtæjja edtja bïhkedidh guktie learohke maahta vielie lïeredh jïh lïerehtimmiem sjïehteladtedh guktie learohkh maehtieh bïhkedimmiem nuhtjedh sijjen njaalmeldh jïh tjaaleldh gïeletjiehpiesvoeth nuhtjedh, åehpies jïh orre gaskesadtemetsiehkine.

Galhkuvevuarjasjimmie

Galhkuvevuarjasjimmie 4.njieptjien mænngan lea galhkuvevuarjasjimmien bïjre Jåa2 barkoefaageles ööhpehtimmieprogrammen mænngan.

Galhkuvevuarjasjimmie edtja dam tjåenghkies maahtoem vuesiehtidh maam learohke saemiengïelesne mubpiengïeline åtna, saemien 3 gosse lïerehtimmiem galhkoe 4. njieptjien mietie. Lohkehtæjja edtja soejkesjidh jïh sjïehteladtedh guktie learohkh åadtjoeh sijjen maahtoem vuesiehtidh jeereldihkie vuekiejgujmie mah goerkesem, ussjedadtemem jïh laejhtehks ussjedimmiem feerhmieh, ovmessie tsiehkine. Lohkehtæjja edtja aktem karakteerem bïejedh saemiengïelese mubpiengïeline, saemien 3 dan njaalmeldh jïh tjaaleldh maahtoen mietie maam learohke lea faagesne vuesiehtamme.

Maahtoeulmie jïh vuarjasjimmie 5. njieptjie

Maahtoeulmie 5.njieptjien mænngan

Lïerehtimmien ulmie lea learohke edtja maehtedh

- jeereldihkie baakoeh jïh baakoetjïerth nuhtjedh saemien kultuvren jïh aerpievuekiej bïjre
- soptsestallemh aelkedh, jåerhkedh jïh galhkedh
- ovmessie teemah åehpiedehtedh maereleslaakan
- saemien dïejvesh jïh soptsestimmievuekieh goerehtidh jïh dejgujmie kreatijvelaakan barkedh
- teeksth goltelidh, lohkedh jïh dej bïjre soptsestalledh
- jïjtse mïelh bievnedh, soptsestidh jïh buektedh njaalmeldh jïh tjaaleldh
- jeatjah saemien gïelh goltelidh jïh jïjtse gïeline viertiestidh
- reaktatjaelemen, baakoesojjehtimmien, raajesestruktuvren jïh teekstestruktuvren njoelkedassh nuhtjedh

Jaabnan vuarjasjimmie

Jaabnan vuarjasjimmie edtja viehkiehtidh lïeremem eevtjedh jïh maahtoem faagesne evtiedidh. Learohkh maahtoem vuesiehtieh jïh evtiedieh saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3 5.njieptjesne gosse meatan åehpies jïh orre gaskesadtemetsiehkine gusnie ovmessie såarhts njaalmeldh jïh tjaaleldh teeksth sjugniedieh, jïh gosse teeksth luhkieh jïh dej bïjre soptsestellieh.

Lohkehtæjja edtja sjïehteladtedh guktie learohkh åadtjoeh meatan årrodh tsevtsedh jïh lïeremelastose skreejrehtidh jeereldihkie barkoevuekiejgujmie gusnie learohkh åadtjoeh praktihkeles jïh kreatijvelaakan barkedh, goerehtidh jïh vueptiestidh. Lohkehtæjja jïh learohkh edtjieh soptsestalledh learohki evtiedimmien bïjre saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3. Learohkh edtjieh nuepiem åadtjoeh pryövedh. Dan maahtoen mietie maam learohkh vuesiehtieh, edtjieh nuepiem åadtjodh soptsestidh maam tuhtjieh sijjieh haalvoeh, jïh jïjtsh faageles evtiedimmien bijjelen ussjedadtedh. Lohkehtæjja edtja bïhkedidh guktie learohke maahta vielie lïeredh jïh lïerehtimmiem sjïehteladtedh guktie learohkh maehtieh bïhkedimmiem nuhtjedh ovmessie njaalmeldh jïh tjaaleldh teeksth evtiedidh.

Maahtoeulmie jïh vuarjasjimmie 6. njieptjie

Maahtoeulmie 6. njieptjien mænngan

Lïerehtimmien ulmie lea learohke edtja maehtedh

- jeereldihkie baakoeh jïh baakoetjïerth nuhtjedh sjyöhtehke heannadimmiej jïh saemien kultuvren jïh aerpievuekiej bïjre

- meatan årrodh spontaane jïh soejkesjamme soptsestalleminie
- goltelidh, lohkedh jïh soptsestalledh tjiehpieslidteræære teksti jïh aamhteseteeksti bïjre
- bievnedh, soptsestidh jïh argumenteradidh njaalmeldh jïh tjaaleldh
- ovmessie såarhts teeksth soejkesjidh jïh hammoedidh mah sisvegasse, aajkose jïh dåastoejasse sjiehtieh
- daajroem nuhtjedh reaktatjaelemen, baakoesojjehtimmien, raajesestruktuvren jïh teekstestruktuvren bïjre gosse jïjtsh njaalmeldh jïh tjaaleldh teekstigujmie barkeminie

Jaabnan vuarjasjimmie

Jaabnan vuarjasjimmie edtja viehkiehtidh lïeremem eevtjedh jïh maahtoem faagesne evtiedidh. Learohkh maahtoem vuesiehtieh jïh evtiedieh saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3, 6. njieptjesne gosse meatan åehpies jïh orre gaskesadtemetsiehkine gusnie ovmessie såarhts njaalmeldh jïh tjaaleldh teeksth sjugniedieh, jïh gïelem sisvegasse, aajkose jïh dåastoejasse sjïehtedieh.

Lohkehtæjja edtja sjïehteladtedh guktie learohkh åadtjoeh meatan årrodh tsevtsedh jïh lïeremelastose skreejrehtidh jeereldihkie barkoevuekiejgujmie gusnie learohkh åadtjoeh vueptiestidh jïh goerehtidh. Lohkehtæjja jïh learohkh edtjieh soptsestalledh learohki evtiedimmien bïjre saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3. Learohkh edtjieh nuepiem åadtjodh pryövedh. Dan maahtoen mietie maam learohkh vuesiehtieh, edtjieh nuepiem soptsestidh maam tuhtjieh haalvoeh, jïh jïjtsh faageles evtiedimmien bijjelen ussjedadtedh. Lohkehtæjja edtja bïhkedidh guktie learohke maahta vielie lïeredh jïh lïerehtimmiem sjïehteladtedh guktie learohkh maehtieh bïhkedimmiem nuhtjedh sijjen njaalmeldh jïh tjaaleldh maahtoem guhkiebasse evtiedidh faagesne.

Galhkuvevuarjasjimmie

Galhkuvevuarjasjimmie 6 njieptjien mænngan lea galhkuvevuarjasjimmien bïjre Jåa3 studijeryöjreden ööhpehtimmieprogrammen mænngan.

Galhkuvekarakteere edtja dam tjåenghkies maahtoem vuesiehtidh maam learohke saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3 åtna gosse lïerehtimmiem galhkoe 6.njieptjien mietie. Lohkehtæjja edtja soejkesjidh jïh sjïehteladtedh ihke learohkh åadtjoeh sijjen maahtoem vuesiehtidh jeereldihkie vuekiejgujmie mah goerkesem, ussjedadtemem jïh laejhtehks ussjedimmiem feerhmieh, ovmessie tsiehkine. Lohkehtæjja edtja aktem karakteerem bïejedh saemiengïelese mubpiengïeline, saemien 3 dan njaalmeldh jïh tjaaleldh maahtoen mietie maam learohke lea faagesne vuesiehtamme.

Maahtoeulmie jïh vuarjasjimmie njieptjie 5 jïh 6 lissiebigkeme sïejhme studijemaa

Maahtoeulmie 5. jïh 6. njieptjien mænngan lissiebigkeme sïejhme studijemaahtose

Lïerehtimmien ulmie lea learohke edtja maehtedh

- jeereldihkie baakoeh jïh baakoetjïerth nuhtjedh saemien kultuvren jïh aerpievuekien bïjre
- soptsestallemh aelkedh, jåerhkedh jïh galhkedh
- ovmessie teemah åehpiedehtedh maereleslaakan
- saemien dïejvesi jïh soptsestimmievuekiej bïjre soptsestalledh jïh dejgujmie kreatijvelaakan barkedh
- goltelidh, lohkedh jïh teeksti bïjre soptsestalledh
- bievnedh, soptsestidh, buerkiestidh, jïjtsh mïelh buektedh, njaalmeldh jïh tjaaleldh
- jeatjah saemien gïelh goltelidh jïh jïjtse gïeline viertiestidh
- reaktatjaelemen, baakoesojjehtimmien, raajesestruktuvren jïh teekstestruktuvren njoelkedassh nuhtjedh
- jeereldihkie baakoe jïh baakoetjïerth nuhtjedh sjyöhtehke heannadimmiej bïjre jïh saemien kultuvren jïh aerpievuekien bïjre
- meatan årrodh spontaane jïh soejkesjamme soptsestalleminie
- goltelidh, lohkedh jïh soptsestalledh tjiehpieslidteræære teeksti jïh aamhteseteeksti bïjre
- bievnedh, soptsestidh jïh argumenteradidh njaalmeldh jïh tjaaleldh
- ovmessie såarhts teeksth soejkesjidh jïh hammoedidh mah sisvegasse, aajkose jïh dåastoejasse sjiehtieh
- daajroem nuhtjedh reaktatjaelemen, baakoesojjehtimmien, raajesestruktuvren jïh teekstestruktuvren bïjre gosse jïjtse njaalmeldh jïh tjaaleldh teekstigujmie barka

Jaabnan vuarjasjimmie

Jaabnan vuarjasjimmie edtja viehkiehtidh lïeremem eevtjedh jïh maahtoem faagesne evtiedidh. Learohkh maahtoem vuesiehtieh jïh evtiedieh saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3 Jåa3 lissiebigkemisnie sïejhme studijemaahtose gosse teeksth luhkieh jïh dej bïjre soptsestellieh, jïh gosse meatan åehpies jïh orre gaskesadtemetsiehkine gusnie ovmessie såarhts njaalmeldh jïh tjaaleldh teeksth sjugniedieh, jïh gosse gïelem sisvegasse, aajkose jïh dåastoejasse sjïehtedieh.

Lohkehtæjja edtja sjïehteladtedh guktie learohkh åadtjoeh meatan årrodh tsevtsedh jïh lïeremelastose skreejrehtidh jeereldihkie barkoevuekiejgujmie gusnie learohkh åadtjoeh vueptiestidh jïh goerehtidh. Lohkehtæjja jïh learohkh edtjieh soptsestalledh learohki evtiedimmien bïjre saemiengïelesne

mubpiengïeline, saemien 3. Learohkh edtjieh nuepiem åadtjodh pryövedh. Dan maahtoen mietie maam learohkh vuesiehtieh, edtjieh nuepiem åadtjodh soptsestidh maam tuhtjieh sijjieh haalvoeh, jïh jïjtsh faageles evtiedimmien bijjelen ussjedadtedh. Lohkehtæjja edtja bïhkedidh guktie learohke maahta vielie lïeredh jïh lïerehtimmiem sjïehteladtedh guktie learohkh maehtieh bïhkedimmiem nuhtjedh sijjen njaalmeldh jïh tjaaleldh maahtoem faagesne guhkiebasse evtiedidh.

Galhkuvevuarjasjimmie

Galhkuvevuarjasjimmie edtja dam tjåenghkies maahtoem vuesiehtidh maam learohke saemiengïelesne mubpiengïeline, saemien 3 åtna gosse lïerehtimmiem galhkoe Jåa3 lissiebigkemen mænngan sïejhme studijemaahtose. Lohkehtæjja edtja soejkesjidh jïh sjïehteladtedh guktie learohkh åadtjoeh sijjen maahtoem vuesiehtidh jeereldihkie vuekiejgujmie mah goerkesem, ussjedadtemem jïh laejhtehks ussjedimmiem feerhmieh, ovmessie tsiehkine. Lohkehtæjja edtja aktem karakteerem bïejedh saemiengïelese mubpiengïeline, saemien 3, dan njaalmeldh jïh tjaaleldh maahtoen mietie maam learohke lea faagesne vuesiehtamme.

Vuarjasjimmieöörnege

Galhkuvevuarjasjimmie

3. njieptjien mænngan, 10.daltese : Learohkh edtjieh aktem galhkuvekarakteerem utnedh saemien mubpiengïeline, saemien 3.

4. njieptjien mænngan, Jåa2 barkoefaageles studijeotnjege: Learohkh edtjieh aktem galhkuvekarakteerem utnedh saemien mubpiengïeline, saemien 3.

6. njieptjien mænngan, Jåa3 studijeryöjreden ööhpehtimmieprogramme: Learohkh edtjieh aktem galhkuvekarakteerem utnedh saemien mubpiengïeline, saemien 3.

5. jïh 6. njieptjien mænngan, Jåa3 lissiebigkeme sïejhme studijemaahtose: Learohkh edtjieh aktem galhkuvekarakteerem utnedh saemien mubpiengïeline, saemien 3. Edtja eksameneöörnegidie govlehtæmman seedtedh jïh dejtie mænngan geervehtidh.

Eksamene learoehkidie

10. daltesen mænngan, njieptjie 3: Learohke maahta njaalmeldh eksamenasse veeljesovvedh saemiengïelesne mubpiengïeline – saemien 3, ryöjredimmiebieline. Njaalmeldh eksamene dorjesåvva jïh sensureradamme sjædta gïetskesisnie.

Jåa2 barkoefaageles ööhpehtimmieprogrammen mænngan – BF, njieptjie 4: Learohke maahta njaalmeldh eksamenasse veeljesovvedh saemiengïelesne mubpiengïeline – saemien 3, ryöjredimmiebieline. Njaalmeldh eksamene dorjesåvva jïh sensureradamme sjædta gïetskesisnie.

Jåa3 studijeryöjreden ööhpehtimmieprogrammen mænngan, 6. njieptjien mietie: Learohke maahta tjaaleldh eksamenasse veeljesovvedh saemiengïelesne mubpiengïeline – saemien 3. Tjaaleldh eksamene dorjesåvva jïh sensureradamme sjædta ööhpehtimmiedirektoraateste. Learohke maahta aaj njaalmeldh eksamenasse veeljesovvedh, ryöjredimmiebieline. Njaalmeldh eksamene dorjesåvva jïh sensureradamme sjædta gïetskesisnie.

Jåa3 lissiebigkemen mænngan sïejhme studijemaahtose, 5. jïh 6. njieptjien mietie: Learohke maahta tjaaleldh eksamenasse veeljesovvedh saemiengïelesne mubpiengïeline – saemien 3. Tjaaleldh eksamene dorjesåvva jïh sensureradamme sjædta ööhpehtimmiedirektoraateste. Learohke maahta aaj njaalmeldh eksamenasse veeljesovvedh, ryöjredimmiebieline. Njaalmeldh eksamene dorjesåvva jïh sensureradamme sjædta gïetskesisnie.

Eksamene privatistide

10.daltesen mænngan: Vuartesjh sïejhme öörnegem maadthskuvlelïerehtæmman geerve almetjidie.

Jåa2 barkoefaageles ööhpehtimmieprogrammen mænngan, 4. njieptjien mietie: Privatiste edtja njaalmeldh eksamenem vaeltedh saemiengïelesne mubpiengïeline – saemien 3. Njaalmeldh eksamene dorjesåvva jïh sensureradamme sjædta gïetskesisnie. Fylhkentjïelte sjæjsjele mejtie privatisth edtjieh ryöjredimmiebieliem åadtjodh voenges vadteme eksamenisnie.

Jåa3 studijeryöjreden ööhpehtimmieprogrammen mænngan jïh Jåa3 lissiebigkemen mænngan sïejhme studijemaahtose: Privatiste edtja tjaaleldh eksamenem vaeltedh saemiengïelesne mubpiengïeline – saemien 3. Tjaaleldh eksamene dorjesåvva jïh sensureradamme sjædta gïetskesisnie. Lissine privatiste edtja njaalmeldh eksamenem vaeltedh. Njaalmeldh eksamene dorjesåvva jïh sensureradamme sjædta gïetskesisnie. Fylhkentjïelte sjæjsjele mejtie privatisth edtjieh ryöjredimmiebieliem åadtjodh voenges vadteme eksamenisnie.